

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Міністерства охорони
здоров'я України**

21 жовтня 2020 року № 2382

**(у редакції наказу Міністерства
охорони здоров'я України**

від _____ № _____)

**Порядок
облаштування та функціонування обсерваторів**

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає вимоги до облаштування та функціонування обсерваторів – спеціалізованих закладів, призначених для перебування осіб, які підлягають обсервації (далі – особи), їх обстеження та здійснення медичного нагляду за ними.

2. У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, наведених в Законах України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про місцеві державні адміністрації», «Про захист населення від інфекційних хвороб» та інших нормативно-правових актах у сфері охорони здоров'я.

3. Для розміщення обсерваторів використовують приміщення готелів, гуртожитків, санаторіїв, профілакторіїв, реабілітаційних центрів тощо, у яких можна забезпечити:

1) транспортне сполучення із закладом охорони здоров'я, який надає медичну допомогу у стаціонарних умовах (далі – ЗОЗ), із часом приїзду протягом 30 або менше хвилин;

2) наявність автономної електростанції, яка працює на рідкому паливі, і запас палива мінімум на одну добу;

3) можливість одномісного розміщення з наявністю в кожній кімнаті/номері душової kabіни, туалету і рукомийника;

4) можливість повітряної ізоляції кімнат/номерів – вентиляційні ходи перекриваються, двері щільно закриваються;

5) матеріали для оздоблення кімнат/номерів підлягають очищенню і дезінфекції;

6) меблі в кімнатах/номерах підлягають очищенню і дезінфекції та/або деконтамінації/дезінфекції фізичними методами;

7) можливість додаткового знезараження стічних вод перед потраплянням в загальну каналізаційну мережу (якщо для інфекційної хвороби характерний водний шлях передавання або шляхи передавання невідомі);

8) наявність працівників (із зазначенням в посадових обов'язках/інструкціях відповідних функцій), які будуть забезпечувати роботу обсерватора в період складної епідемічної ситуації (наприклад, спалах інфекційної хвороби, пандемія) та пройшли навчання і підготовку щодо:

правил входу/виходу з будівлі/приміщення, в якій знаходяться контактні особи;

надягання, носіння, зняття і поводження з відходами засобів індивідуального захисту (далі – ЗІЗ);

симптомів інфекційних хвороб і заходів при їх виявленні, в тому числі у себе;

правил і методів проведення очищення і дезінфекції відповідно до нормативно-правових актів у сфері охорони здоров'я або галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я;

9) охорону території, а саме:

наявність огорожі;

віддаленість від інших будівель, які не входять до комплексу закладу (віддаленість визначається постійно діючим штабом при уповноважених виконавчих органах управління власників закладів охорони здоров'я, що створюється відповідно до розділу II Санітарно-протиепідемічних правил і норм «Організація та проведення первинних протиепідемічних заходів при виявленні особи/тіла померлого інфікованого/підозрілого щодо інфікування хворобами, що викликають надзвичайні ситуації у сфері санітарного і епідемічного благополуччя населення та мають міжнародне значення», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від _____ № _____, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України _____ за № _____ (далі – штаб);

забезпечення можливості організації/розміщення або наявний контрольний-пропускний пункт;

10) наявність майданчика для заключної дезінфекції транспортних засобів, що відповідає вимогам, наведеним в пунктах 6,7 розділу IV Санітарно-протиепідемічних правил і норм «Організація та проведення первинних протиепідемічних заходів при виявленні особи/тіла померлого інфікованого/підозрілого щодо інфікування хворобами, що викликають надзвичайні ситуації у сфері санітарного і епідемічного благополуччя населення та мають міжнародне значення», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від _____ № _____, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України _____ за № _____;

11) наявність систем централізованого водопостачання і водовідведення, теплопостачання та постачання гарячої води або забезпечення автономним опаленням та постачанням гарячої води;

12) наявність майданчика з твердим покриттям та захистом від опадів для розміщення обладнання для збирання твердих побутових відходів.

4. Рішення про функціонування обсерваторів приймаються органом управління та/або засновником закладу, на базі якого він функціонуватиме.

5. Ініціаторами щодо необхідності функціонування обсерваторів можуть бути міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, органи державної влади, Київська міська та/або обласні державні адміністрації, комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій, керівники робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, постійно діючий штаб.

6. Обслуговування обсерваторів здійснюється працівниками того закладу, на базі якого він функціонує, а також лікарем та сестрою медичною/братом медичним, які здійснюють медичний нагляд за особами та, у разі необхідності, надають первинну медичну допомогу. Лікар та сестра медична/брат медичний залучаються з інших ЗОЗ або інших суб'єктів господарювання (за їх згодою) та на підставі відповідного розпорядження (наказу) їх керівника.

7. При прийнятті рішення про функціонування обсерватора визначається його керівник, яким може бути керівник закладу, на базі якого функціонує обсерватор.

8. Керівники обсерваторів забезпечують:

1) організацію, координацію та проведення санітарних та протиепідемічних заходів в обсерваторах;

2) складання та дотримання план-схеми будівель обсерваторів по поверхах та плану прилеглої території із зазначенням «чистих» та «брудних зон», зон

перебування осіб, зон для зберігання відходів, ЗІЗ та засобів для надання медичної допомоги, зон для відпочинку та харчування працівників обсерватора;

3) складання схеми прибуття автотранспорту з особами, порядок висадки пасажирів, а також позначення на плані території обсерваторів майданчику для заключної дезінфекції цього автотранспорту;

4) належні умови праці працівників обсерваторів та умов перебування осіб в обсерваторах.

9. Фінансування витрат на облаштування та функціонування обсерваторів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету (в тому числі за рахунок резервного фонду) чи інших джерел, не заборонених законом.

10. Перебування осіб в обсерваторах є безоплатним.

II. Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень та устаткування обсерваторів

1. При облаштуванні обсерваторів необхідно забезпечувати належні умови праці і відпочинку працівників, проведення комплексу необхідних санітарно-протиепідемічних (профілактичних) заходів щодо попередження виникнення і поширення інфекційного захворювання.

2. В одній кімнаті/номері обсерватора дозволяється розміщення не більше чотирьох осіб з урахуванням родинних стосунків. Особи, які не мають родинних стосунків, мають розміщуватися виключно індивідуально.

3. В кімнатах/номерах обсерваторів ліжка мають розміщуватись на відстані не менше одного метра, але не більше чотирьох ліжок. Площа приміщення для одного ліжка має бути не меншою 7,5 м².

4. У кімнатах/номерах обсерваторів мають бути душова кабіна або ванна, туалет, рукомийник, приліжкова тумба та стільці (по одному для одного ліжка).

5. Медичне, технологічне, санітарно-технічне, інженерне та інше обладнання, меблі та інший інвентар, що наявні в обсерваторії, мають відповідати технічним умовам та стандартам, перебувати в справному стані, мати гігієнічне покриття, що дозволяють проводити очищення та дезінфекцію.

6. Приміщення обсерватора мають бути розділені на «чисті» та «брудні зони». Приміщення, до яких мають доступ особи та потрапляють предмети, з якими вони контактували, відносяться до брудної зони, яка маркується червоним кольором на план-схемі обсерватора. Приміщення, до яких не мають доступу особи та не потрапляють медичні вироби та інші предмети, з якими вони

контактували, відносяться до «чистої зони», яка маркується зеленим кольором на план-схемі обсерватора.

7. Пересування працівників обсерватора між брудною та чистою зонами здійснюється через визначені план-схемою входи/виходи, облаштовані шлюзами. Пересування пацієнтів дозволяється виключно в межах брудної зони. На межах чистих і брудних зон має бути обладнаний шлюз.

8. Шлюз повинен відповідати таким мінімальним критеріям:

- 1) площа 4–5 м²;
- 2) фізично відділений від приміщень «брудної» і «чистої зони» (наприклад, метало-пластикові конструкції, ширми);
- 3) забезпечено штучне освітлення;
- 4) наявне дзеркало в повний зріст;
- 5) наявний диспенсер із спиртовмісним антисептиком для рук;
- 6) наявна ємність (наприклад, контейнер або мішок) для збирання ЗІЗ;
- 7) наявна візуальна схема знімання ЗІЗ;
- 8) перед входом в «брудну зону» розміщено нагадування щодо необхідності одягнути ЗІЗ (наприклад, «Зона високого ризику! Одягни ЗІЗ!»);
- 9) перед виходом в «чисту зону» розміщено нагадування щодо необхідності зняти ЗІЗ (наприклад, «Вихід в чисту зону! Зніми ЗІЗ!»).

9. До «брудних зон» відносяться:

- 1) кімнати/номери обсерваторів, де перебувають особи;
- 2) приміщення для збору та знезараження використаної білизни;
- 3) приміщення для зберігання особистих речей осіб;
- 4) приміщення для зберігання інвентарю для прибирання приміщень брудної зони.

10. До «чистих зон» відносяться:

- 1) приміщення для зберігання (склад) медичних виробів, в тому числі ЗІЗ та лікарських засобів;

- 2) кімнати/номери для працівників обсерваторів;
- 3) гардероб, туалети та душові кабінки (ванні кімнати), кімнати/номери відпочинку для працівників обсерваторів;
- 4) приміщення для зберігання інвентарю для прибирання приміщень «чистої зони».

III. Вимоги до організації роботи обсерватора

1. Обсерватори підлягають охороні відповідними територіальними підрозділами Національної поліції України.
2. Робота обсерваторів організовується в цілодобовому режимі.
3. Забороняється допуск до території та приміщень обсерваторів осіб, які не задіяні в забезпеченні роботи обсерваторів, в тому числі родичів осіб, які перебувають в обсерваторах.
4. Заселення осіб до обсерваторів проводиться одночасно. У разі неможливості проведення одночасного заселення – його проводять послідовно, запобігаючи при цьому контакту осіб, які заселяються, з особами, які вже заселені.
У разі потреби (наприклад, забруднення (контамінація) шкіри біологічними рідинами пацієнта, хворого на інфекційну хворобу) особам, які прибувають до обсерваторів, проводиться санітарна обробка в санітарних кімнатах приміщень, де вони будуть проживати.
Санітарний транспорт, яким здійснювалося перевезення осіб підлягає санітарній обробці на облаштованому для цього майданчику.
5. Особи зобов'язані дотримуватись протиепідемічних заходів, які запроваджені в обсерваторах.
6. Особам забороняється виходити з кімнат/номерів та переміщуватися між кімнатами/номерами обсерваторів.
7. За особами, які перебувають в обсерваторах, проводиться медичний нагляд відповідними медичними працівниками з метою виявлення осіб з симптомами інфекційної хвороби або за потреби.
8. У разі виявлення у особи симптомів інфекційної хвороби та/або встановлення особі діагнозу інфекційної хвороби, така особа має бути переведена до тимчасового закладу охорони здоров'я (спеціалізованого шпиталю) або до ЗОЗ, що надає медичну допомогу у стаціонарних умовах

відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я, які затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, та маршруту пацієнта, затвердженого штабом.

У разі погіршення стану здоров'я особи з інших причин, що потребують цілодобового медичного нагляду, у тому числі загострення хронічного захворювання, особа переводиться до ізоляційної палати/кімнати ЗОЗ, які надають медичну допомогу у стаціонарних умовах. ЗОЗ для госпіталізації визначається маршрутом пацієнта, затвердженим штабом.

У разі погіршення стану здоров'я особи з інших причин, що не потребують цілодобового медичного нагляду, у тому числі загострення хронічного захворювання, медична допомога особі надається в обсерваторії медичними працівниками, які здійснюють медичний нагляд. За необхідності проведення консультування особи іншим лікарем-спеціалістом перевагу слід надавати безконтактним методам (наприклад, з використанням засобів відеозв'язку).

9. Після вибуття особи, у кімнаті/номері, де вона перебувала, проводиться заключна дезінфекція, відповідно до стандартної операційної процедури, що затверджується керівником обсерватора.

10. Строк перебування осіб, які перебували в контакті з особою, у якої виявлено симптоми інфекційної хвороби та/або якій встановлено діагноз інфекційної хвороби, збільшується на строк інкубаційного періоду інфекційної хвороби.

11. В приміщеннях обсерваторій, окрім кімнат/номерів перебування осіб, щоденно слід проводити очищення та дезінфекція поверхонь відповідно до стандартної операційної процедури, що затверджується керівником обсерватора. Для проведення дезінфекції використовуються дезінфекційні засоби, зареєстровані відповідно до Порядку державної реєстрації (перереєстрації) дезінфекційних засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 липня 2006 року № 908 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 року № 178).

12. Постільна білизна, рушники, особистий одяг осіб необхідно прати при температурі 90°C не менше 30 хвилин або 60°C не менше 60 хвилин. Мішки, у які зібрана використана білизна, повинні бути оброблені 0,5% розчином гіпохлориту натрію шляхом протирання безпосередньо перед виносом їх з «брудної зони» в «чисту».

13. Харчування осіб, які перебувають в обсерваторах проводиться безпосередньо в кімнатах/номерах, в яких вони перебувають, з використанням одноразового посуду. Продукти харчування доставляються до дверей кімнат/номерів, в яких перебувають особи, працівниками обсерваторії.

14. Поводження з медичними відходами, які утворюються в обсерваторії, проводиться відповідно до Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поведінки з медичними відходами, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08 червня 2015 року № 325, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 07 серпня 2015 року за № 959/27404.

15. Працівникам обсерваторій, які контактують з особами забороняється виходити з обсерваторій до завершення терміну обсервації.

16. Для працівників обсерваторій, які контактують з особами облаштовуються місця для проживання та харчування на окремому поверсі або в окремій будівлі в межах території обсерватора.

17. Після закінчення функціонування обсерватора його працівники підлягають ізоляції тільки у разі встановлення діагнозу інфекційної хвороби особам, які перебували в обсерваторії.

IV. Вимоги до облаштування територій обсерваторій

1. Території обсерваторій мають бути огорожені для запобігання проникнення сторонніх осіб.

2. Під'їзні шляхи до обсерваторій мають бути з твердого покриття.

3. На території обсерваторій облаштовуються окремі приміщення для цілодобового перебування осіб, які забезпечують охорону будівель та території обсерваторій.

Директор Департаменту
громадського здоров'я

Олексій ДАНИЛЕНКО